

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Institutiones Qvintvplicis Theologiæ - Positivæ videlicet, Asceticæ,
Polemicæ, Speculativæ, & Moralis complectens, Unà cum Appendice
Methodum compendiarium reformationis Ecclesiasticæ à Concilio
Tridentino factæ continente

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1679

Art. II. De fine ultimo hominis in specie, seu de Beatitudine.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48233](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48233)

Resp. cum S. Augustino 19. de Civit. c. 1. cum in beatitudine seu summi boni possessione consistere, cum enim agens rationale appetitum habeat ad universale bonum, sicut intellectus habet appetitum ad universale verum; hoc tamdiu satiari non potest, quousque omnis boni possessionem sortitum sit.

VIII. Q. 7. *Quomodo Peccatores dicantur fructum ultimum in creaturis constituere?* Resp. Quatenus in bono creato per amorem inhaerent, ut malint amore & fructu ne Dei carere, quam possessione boni creati; hanc enim intentione per summam inordinationem & injuriam bonam creaturam praferunt Deo.

ARTICULUS II.

De Fine ultimo hominis in specie, seu de beatitudine.

Q. 1. *In quo consistat beatitudo hominis in genere?*
 Resp. 1. Objectivam beatitudinem non in ullo bono creato (puta nec in voluptate animi, ut Epicurus censebat; nec in voluptate corporis, ut Aristippus volebat; nec in bonitate fortunæ, honoribus, fama, gloria, potestate, uti alii existimant) sed in solo Deo consistere; uti cum S. Thomas q. 2. ab art. 1. usque ad 8. communiter docent Theologi, merito, quia ad beatitudinem requiritur, ut nullum secundum malum, aut defectum compatiatur, sed plenissime satiet appetitum; hoc autem nulli bono creato, sed soli Deo convenit. Hinc eleganter S. Bernardus in Serm. super eccles. 17. *liq.* notavit dicens: *Ad imaginem quippe Dei facta anima rationalis, ceteris rebus occupari potest, repleti non potest; implet enim Dei, quidquid Deo minus est, non implebit.* Resp. 2. Beatitudinē formalem in aliqua operatione immanente, patet intellectivæ consistere; uti iterum cum S. Thomas communiter Theologi docent; quia beatitudo est ultima perfectio hominis attingens & possidens Deum velut summum bonum; hoc autem non potest haberi, nisi per operationem immanentem hominis ergo &c.

II. Q. 2. *In quo beatitudo in specie consistat?* Resp. juxta Scotum & Scotistas eam in solo actu voluntatis, videlicet

beatitudinem agere caritate Dei; juxta S. Thomam & Thomistas in sola visione intuitiva Dei; juxta alios denique in utroque consistere; licet omnes in hoc conveniant, quod uterque actus sive præpositivè, sive consecutivè requiratur.

III. Q. 3. *Quodnam sit obiectum beatitudinis hujus formalis seu visionis beatificæ?* Resp. 1. obiectum primum visionis esse non tantum essentiam divinam & attributa soluta illius, (ut aliqui existimant) sed etiam Personales & Attribute Dei relativa; eò quod hæc omnia reatorem idem sint, atque adeò Deus perfectè cognitus dici non potest, nisi omnia hæc cognoscantur in illo. Resp. 2. Obiectum secundarium esse imprimis creaturas eminenter in Deo contentas, de quibus vident. Beati omnia Mystéria Fidei, quæ in hac vita crediderunt; deinde omnes species rerum creaturarum existentium; omnia quoque peculiari modo ad eorum statum pertinentia; totam seriem suæ prædeterminationis; & denique probabiliter aliquas creaturas possibles, plures vel pauciores pro beatitudinis diversitate.

IV. Q. 4. *Quæ principia necessaria sint ad hanc visionem producendam?* Resp. esse duo præcipue, scilicet Intellectum, & lumen gloriæ, quod per modum principii electivæ intellectum ad talem visionem producendam. Unde non acquiritur species impressa Dei; utpote quæ juxta non paucos omnino implicat; juxta communem verò sententiam libere de facto non datur.

V. Q. 5. *An visio hæc in omnibus Beatis æqualis sit?* Resp. negativè, cum enim merita Beatorum non sint æqualia, hoc ipso etiam præmium ipsis correspondens æquale esse non debet. Causa autem proximè determinans ad has potest creaturas, quàm illas videndas est ipse Deus per concursum suum, supposito tamen lumine gloriæ sic vel sic intentionis, & exigentiæ status Beatorum.

VI. Q. 6. *An visio hæc connaturaliter alicui creature convenire queat?* Resp. negativè ex communi SS. Patrum & Doctorum sententia; & colligitur ex ipsa S. Scriptura, quæ passim visionem hanc, gratiam, & donum Dei vocat. Unde plerique etiam Theologi contra Vasquez & Arubal docent, nec demonstrari quidem posse possibilitatem visionis beatificæ.

VII. Q. 7. *An Deus saltem per absolutam potentiam oculo corporeo intuitivè videri possit?* Resp. negativè cum Thoma & communi Theologorum sententia; cum hoc quòd oculus sit potentia sensitiva & organica, etiam objectum sensibile requirat; hinc passim Deus in S. Scriptura invisibilis vocatur.

VIII. Q. 8. *An Beati Deum comprehensivè videant?* Resp. negativè, sive comprehensio sumatur pro cognitione quæ in perfectione adæquet objectum; sive pro cognitione ita exhauriente cognoscibilitatem objecti, ut nihil latens cognoscentem; imò nec possibilem esse talem comprehensionem plerique Authores docent, eò quòd potentia finita non possit exhaurire infinitam cognoscibilitatem.

ARTICULUS III.

De Accidentibus finis ultimi seu beatitudinis.

I. Q. 1. *Quanam accidentia sint annexa beatitudini?* Resp. quatuor præcipuè numerari à Theologis, videlicet Impeccabilitatem, Perpetuitatem, Dotes, Aureolas, quæ proinde singula paulò clariùs sunt explicanda.

II. Q. 2. *Quid de Impeccabilitate doceant Theologi?* Resp. sequentia plerumque doceri. 1. Ad beatitudinem omnino requiri eam voluntatis rectitudinem, quæ mens ipsa sit expers omnis peccati; cum teste S. Scriptura Apocalypsa nihil coinquinatum intrare possit regnum cælorum; & per se ad omnem finis acquisitionem recta mentis habitudo, & tendentia ad finem requiratur. Et præterea ipsa etiam virtus beatifica concomitanter saltem, si non omnino formaliter involvat perfectissimum amorem Dei, & delectationem de eodem, cum quibus stare non potest ullum peccatum. 2. Ad eandem beatitudinem etiam requiri omnimodam impeccabilitatem, ita quidem, ut voluntas non solum de facto non peccet, sed nec possit peccare, uti contra Origenem omnes Theologi docent, teste Tannero to. 2. d. 1. q. 3. du. 3. m. 1. 3. om̄m passim S. Scriptura doceat beatitudinem esse hæreticam, incontaminatam, incorruptibilem, carentem omni luctu &c. quæ omnia dici non possent, si Beati adhuc peccarent.